

چگونه توان نامتقارن زمینی، دریایی و هوایی یمنی‌ها موازنه منطقه‌ای را تغییر داد؟

«سه گانه» نظامی دگرگون‌ساز انصارالله

رضاعومیی

شایدوقتی اواخر دهه ۱۹۸۰ گروهی از جوانان زیدی شهر صعده یمن سازمان دینی-سیاسی را تحت عنوان «الشباب المؤمن» تأسیس کردند، کمتر کسی تصور می‌کرد همین سازمان کوچک چندنفره یمنی در چند دهه بعد، نقشه موازنه قوای منطقه را تغییر خواهد داد.

«الشباب المؤمن» را هسته اولیه نیروهای انصارالله یمن می‌دانند که بین سال‌های ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۰ قدرت خود را در صعده مستحکم کردند و از سال ۲۰۰۳ به دست به مخالفت باحکومت یمن زدند. این سازمان در دهه ۲۰۱۰ فراتر از یک سازمان شد وفعالیتش را در قالب یک جنبش نظامی-سیاسی دنبال کرد. همین سازمان که با توجه به خاستگاه قومی آن «جنبش حوثی‌ها» هم خوانده می‌شد، در جریان اعتراضات ضددولتی در یمن از سال ۲۰۱۱ توانست در قالب جنبش انصارالله نیروی غالب و برجسته تحولات اعتراضی شود و البته اکنون بسیار فراتر از یک جنبش قومیتی است؛ جنبشی که به عنوان یک سازمان سیاسی و نظامی، اکنون یکی از بازیگران تعیین‌کننده تحولات غرب آسیاست.

نقطه قوت عملیات چریکی

انصارالله وقتی در سال ۲۰۱۱ اعتراضات خود را از صعده به صنعا کشاند، کوله‌باری از تجربه‌های نظامی را در اختیار داشت. نیروهای انصارالله از مدت‌ها قبل از آغاز قیام سال ۲۰۱۱، نیروهای چریکی را در جریان مقابله با ارتش دولت «علی عبدالله صالح» که همچنین بمباران جنگنده‌های سعودی به دست آورده بود و نقطه قوت این ارتش بود، توانایی‌های چریکی بود. قبل از قیام سال ۲۰۱۱، نیروهای انصارالله از سال ۲۰۰۴ رویارویی مسلحانه خود را با اعتراضاتی به رهبری سید حسین بدرالدين حوثی آغاز کرده بودند و تا سال ۲۰۰۸ پنج جنبش مسلحانه را در برابر ارتش یمن به سرانجام رساندند. حتی در سال ۲۰۰۹ عربستان سعودی به آنها حمله نظامی کرده بود و این نیروها تجربه مقابله با ارتش سعودی را نیز در اختیار آورده‌اند.

در سال ۲۰۱۱ نیز همزمان با اعتراضات در کشورهای عربی، نیروهای انصارالله پیشگام اعتراضات مدنی در یمن بودند و همین اعتراضات در نهایت به سقوط دولت منصورهادی در سال ۲۰۱۵ منجر شد. هرچند انصارالله پس از سقوط دولت هادی اجازه ایجاد خلافتدر ت در یمن نداد و خیلی زود شورای ملی یمن را به عنوان شورای دوره انتقالی برای کنترل کامل صنعا تأسیس کرد. با وجود موفقیت انصارالله در تشکیل شورای ملی موقت برای کنترل اوضاع، اما همزمان آغاز جنگ و تجاوز عربستان سعودی به سرانجام منتهی شد. در واقع موشک قاهر، برگ تحولات در جنگ علیه یمن را برگرداند و انصارالله نشان داد که در برابر تجاوز عربستان سعودی مقاومت کند و نظامیان ائتلاف سعودی موفق به پیشروی برای کنترل استان صنعا در مرکز یمن نشدند. تجربه جنگ سال‌های گذشته در مناطق کوهستانی مهم‌ترین نقطه قوت نیروهای انصارالله بود که با همراهی ارتش یمن به مقابله بانیروهای زمینی ائتلاف سعودی پرداختند.

موشک‌هایی که ورق را بر برگرداندند

نیروهای انصارالله شش ماه پس از آغاز جنگ، برای نخستین بار از موشک بالستیک برای هدف قرار دادن اهدافی در عربستان سعودی استفاده کردند. موشک بالستیک قاهر نخستین موشکی بود که نیروهای ارتش و انصارالله یمن در مقابله با تجاوزات عربستان سعودی از آن استفاده کردند. در واقع موشک قاهر، برگ تحولات در جنگ علیه یمن را برگرداند و انصارالله نشان داد که در برابر تجاوز عربستان سعودی توانایی پاسخ موشکی را نیز خواهد داشت.

اندیشکده «مؤسسه واشنگتن برای سیاست خاور نزدیک» توسعه توان موشکی نیروهای انصارالله را در دو مرحله از زیبایی می‌کند و می‌گوید: «عملیات هوایی

عربستان سعودی در سال ۲۰۱۵ علیه زرادخانه‌های شناخته‌شده یمن، برخی از موشک‌های دوربرد ارتش این کشور را نابود کرد و بقیه این زرادخانه نیز تا سال ۲۰۱۷ مصرف شد. حداقل شش موشک OTR-21 و ۱۸ موشک (7-FROG) که انصارالله آن را زتل نامید، به اهداف نزدیک و استان‌های مرزی جیزان و نجران عربستان سعودی شلیک شدند. همچنین تعداد اندکی موشک R-17 که موشک‌های اسکادB یا Hwasong-6 (اسکادC که شمالی) با بردی تا ۵۰۰ مایل باقیمانده بود که برای حمله به درون قلمروی پادشاهی سعودی استفاده شدند.»

طبق ادعای این اندیشکده امریکایی، مرحله دوم افزایش توان موشکی انصارالله، توسعه سیستم‌های موشکی قاهر-۱ به عنوان شاخصی از همکارای ایران در مشاوره ۲۰۱۱ به نیروهای یمنی بود که در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ با توسعه چند سکوی پیشرفته جدید برای پرتاب آشکار شد و ظرفیت گسترده‌ای را برای یمنی‌ها ایجاد کرد. موشک‌های «فاصف۲»، موشک سوخت جامد «بدر» و سیستم پرتابی «صمد» از دیگر دستاوردهایی بود که با آن یمنی‌ها قادر شدند اهدافی تا برد ۹۰۰ مایلی در عربستان و امارات را هدف قرار دهند. سپس موشک‌های بالستیک «پورکان2H» و «قیام» نیز در حملات انصارالله مورد استفاده قرار گرفت. طبق این تحلیل، انصارالله در مسیر تکامل صنعت موشکی یمن نشان داد با استفاده از این سیستم‌ها، صنعت نظامی کوچک اما مؤثری را برای خود ایجاد کرده است.

اگرچه در تحلیل مؤسسه واشنگتن گفته شده که بخشی از توان موشکی نیروهای یمنی در حملات و بمباران‌های ائتلاف سعودی از بین رفته است، اما هادی محمدی، کارشناس مسائل امنیتی در گفت‌وگو با «جوان» بر این موضوع تأکید کرد که همچنان بخشی از توان موشکی ارتش و انصارالله یمن بر زرادخانه‌های برجای مانده از دوره اتحاد جماهیر شوروی متکی است.

از سوی دیگر توان موشکی انصارالله به میزان قابل توجهی سر قابلیت‌های داخلی و بومی اتکا دارد. آذین صلابی، پژوهشگر مرکز مطالعات استراتژیک خاورمیانه در سال ۲۰۱۱ نیز همزمان با اعتراضات در کشورهای عربی، نیروهای انصارالله پیشگام اعتراضات مدنی در یمن بودند و همین اعتراضات در نهایت به سقوط دولت منصورهادی در سال ۲۰۱۵ منجر شد. هرچند انصارالله پس از سقوط دولت هادی اجازه ایجاد خلافتدر ت در یمن نداد و خیلی زود شورای ملی یمن را به عنوان شورای دوره انتقالی برای کنترل کامل صنعا تأسیس کرد. با وجود موفقیت انصارالله در تشکیل شورای ملی موقت برای کنترل اوضاع، اما همزمان آغاز جنگ و تجاوز عربستان سعودی به سرانجام منتهی شد. در واقع موشک قاهر، برگ تحولات در جنگ علیه یمن را برگرداند و انصارالله نشان داد که در برابر تجاوز عربستان سعودی مقاومت کند و نظامیان ائتلاف سعودی موفق به پیشروی برای کنترل استان صنعا در مرکز یمن نشدند. تجربه جنگ سال‌های گذشته در مناطق کوهستانی مهم‌ترین نقطه قوت نیروهای انصارالله بود که با همراهی ارتش یمن به مقابله بانیروهای زمینی ائتلاف سعودی پرداختند.

موشک‌هایی که ورق را بر برگرداندند

نیروهای انصارالله شش ماه پس از آغاز جنگ، برای نخستین بار از موشک بالستیک برای هدف قرار دادن اهدافی در عربستان سعودی استفاده کردند. موشک بالستیک قاهر نخستین موشکی بود که نیروهای ارتش و انصارالله یمن در مقابله با تجاوزات عربستان سعودی از آن استفاده کردند. در واقع موشک قاهر، برگ تحولات در جنگ علیه یمن را برگرداند و انصارالله نشان داد که در برابر تجاوز عربستان سعودی توانایی پاسخ موشکی را نیز خواهد داشت.

پیر الممل

سرویس بین‌الملل ۹ آگوست ۲۰۱۷

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما

دورنما